

صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

محورهای مهم سخنان مقامات جمهوری اسلامی ایران در

مجمع عمومی سازمان ملل

(از ۱۳۵۹ تا ۱۳۹۷)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:
- وب سایت خبرگزاری صدا و سیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>
- نیوزروم (بخش پژوهش‌های خبری)
- فایل شیرینگ پژوهش خبری
- تلفن تماس جهت هماهنگی: ۳۱۵۰ (دفتر) - ۲۷۲۳ (انفورماتیک)

تاریخ انتشار: ۱۳۹۸/۷/۳

پژوهشگر: دارابی

گروه: سیاسی

شماره مدرک: RP-۲۶۴۶۹

تهیه شده در «مدیریت پژوهش‌های خبری»

- ۲ مقدمه
- ۲ به طور کلی مقامات ایران درباره چه چیزی سخن گفته‌اند؟
- ۵ چه کسانی و با چه هدفی به جنگ تحمیلی اشاره کردند؟
- ۶ مقامات ایران در اشاره به موضوع هسته ای چه مواردی را مورد توجه قرار داده‌اند؟
- ۷ از نظر مقامات جمهوری اسلامی جهان با چه چالش‌هایی مواجه بوده است؟
- ۸ مقامات ایران چه پیشنهادهایی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد ارائه کرده‌اند؟
- Error! Bookmark not defined. راهکارهای رسانه ای
- ۹ پیوست: محوربندی سخنرانی مقامات ایران در مجمع عمومی سازمان ملل متحد از ابتدای انقلاب

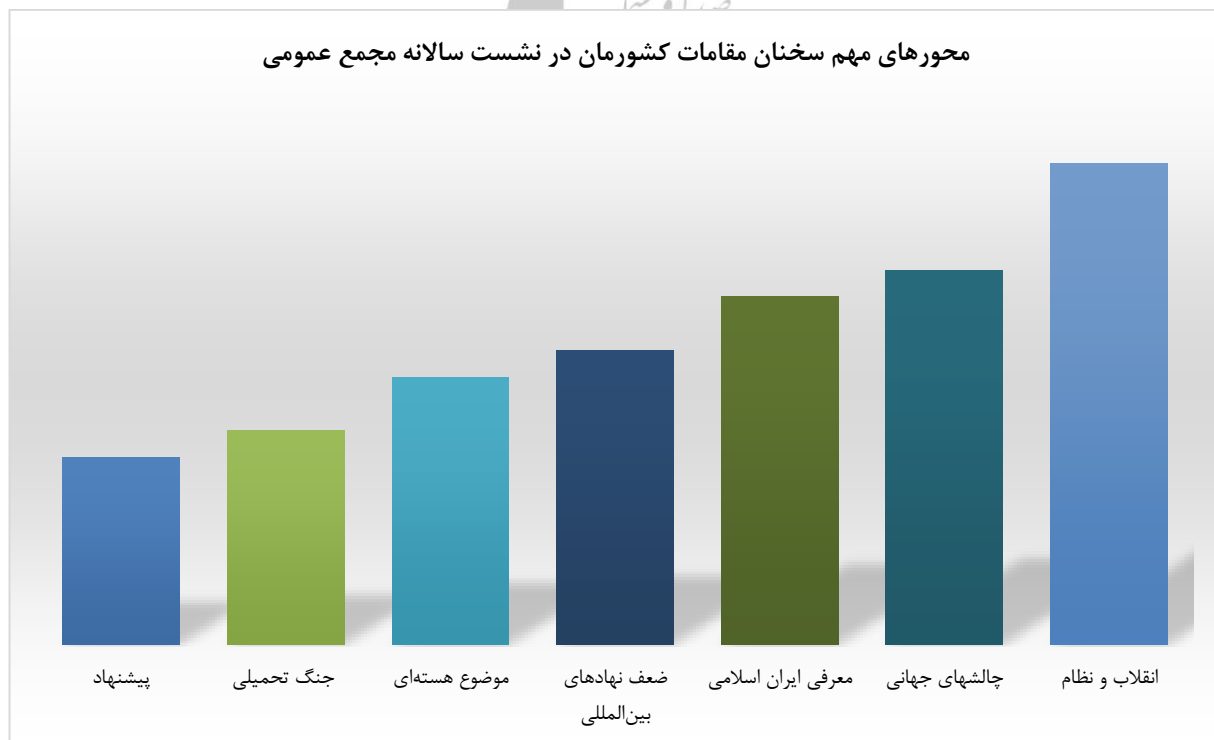

□ مقدمه

امسال برای نوزدهمین بار رئیس جمهوری اسلامی ایران از زبان ملت ایران در مجمع عمومی سازمان ملل متحد سخن می گوید. از ابتدای انقلاب تاکنون شهید محمدعلی رجایی، به عنوان نخست وزیر (۱۳۵۹)، آیت اله خامنه ای (۱۳۶۶)، سید محمد خاتمی (۱۳۷۷ و ۱۳۷۹)، محمود احمدی نژاد (۱۳۹۱-۱۳۸۴) و حسن روحانی (۱۳۹۷-۱۳۹۲) به عنوان رئیس جمهور از تریبون مجمع عمومی سازمان ملل متحد استفاده کرده و از موضع جمهوری اسلامی ایران سخن گفته اند. این نوشتار در پی آن است محورهای مشترک سخنان این شخصیت ها را استخراج نماید و به الگوی سخنرانی مقامات ایران در مجمع عمومی سازمان ملل دست یابد.

□ به طور کلی مقامات ایران درباره چه چیزی سخن گفته اند؟

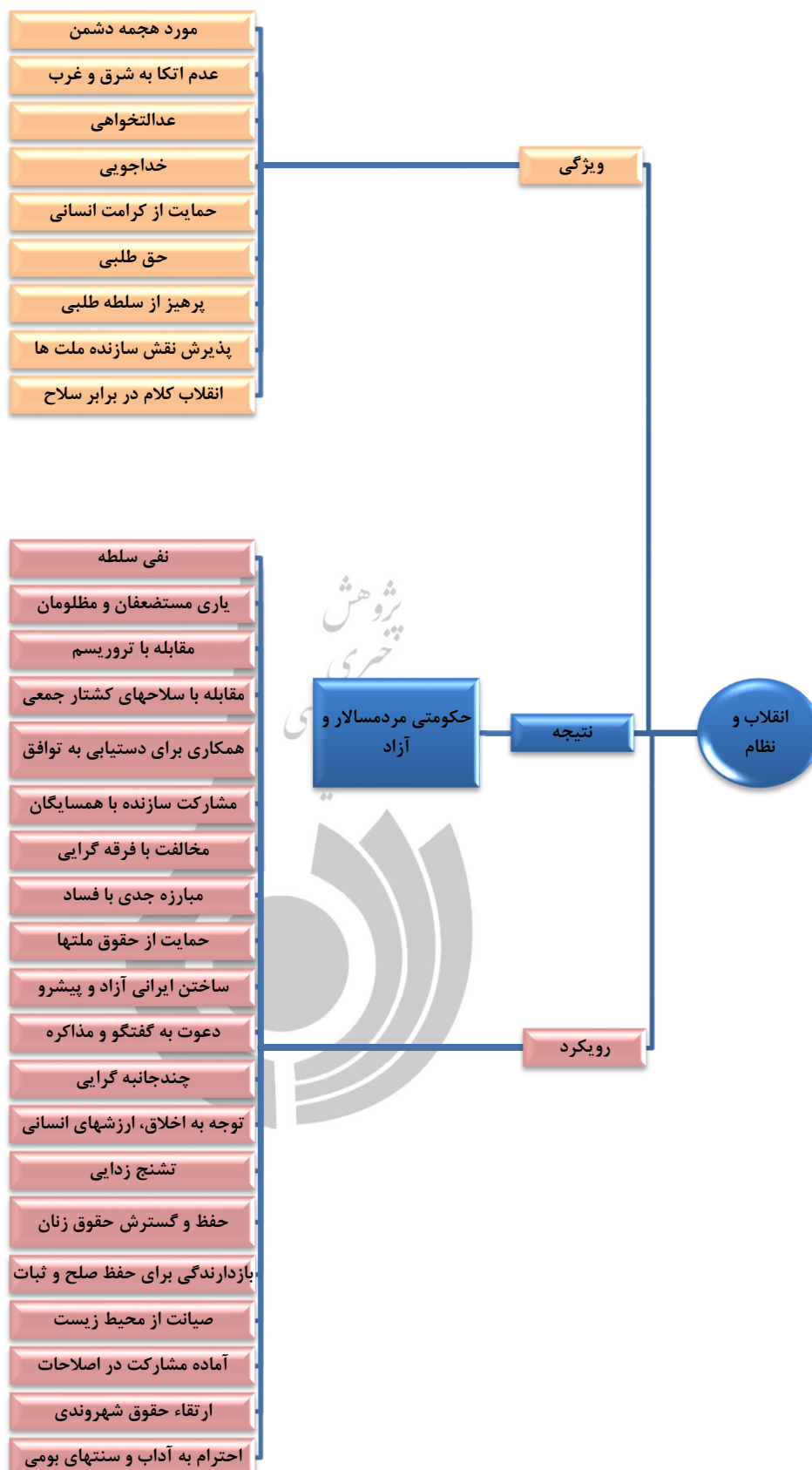
مقامات جمهوری اسلامی ایران، در ۱۸ حضور، شش موضوع را مورد توجه قرار داده اند. طبیعی است که مهم ترین و پرتکرارترین موضوع در این سخنرانی ها، انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران است. اشاره به چالش های جهانی در رتبه دوم قرار دارد. معرفی توانمندی ها و ویژگی های فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و ژئوپلیتیکی ایران اسلامی نیز جایگاه مهمی در سخنرانی مقامات جمهوری اسلامی ایران داشته است. موضوع چهارم به لحاظ تکرار، ضعف نهادهای بین المللی در رسیدگی به چالش های جهانی و اختلافات بین کشورهاست. مقامات کشورمان همچنین به فراخور زمان، موضوع هسته ای و جنگ تحمیلی را در سخنان خود مطرح کرده اند. ایرانیان در این مدت، هفت پیشنهاد جهانی ارائه دادند که دو پیشنهاد آن در مجمع عمومی سازمان ملل تصویب شد.

□ انقلاب اسلامی و نظام برخاسته از آن چه جایگاهی در سخنان مقامات جمهوری اسلامی ایران داشته است؟

معرفی انقلاب اسلامی ایران، ریشه‌ها، اهداف و نتایج موضوع اصلی سخنرانی مقامات جمهوری اسلامی در نشست‌های سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد است. ایجاد حکومتی مردم‌سالار و آزاد مهمترین نتیجه انقلاب ایران عنوان شده است. سخنرانان همچنین نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، مقابله با تروریسم، مقابله با سلاح‌های کشتار جمعی، همکاری برای دستیابی به توافق، مشارکت سازنده با همسایگان، مخالفت با فرقه‌گرایی، مبارزه جدی با فساد، حمایت از حقوق ملت‌ها، ساختن ایرانی آزاد و پیشرو، دعوت به گفتگو و مذاکره، چندجانبه‌گرایی، توجه به اخلاق، ارزش‌های انسانی، تشنج‌زدایی، حفظ و گسترش حقوق زنان، بازدارندگی برای حفظ صلح و ثبات، صیانت از محیط زیست، ارتقاء حقوق شهروندی و احترام به آداب و سنت‌های بومی را رویکرد انقلاب و نظام برخاسته از آن معرفی کرده‌اند.

□ چه کسانی و با چه هدفی به جنگ تحمیلی اشاره کردند؟

جنگ تحمیلی به ویژه در دو دوره اول حضور ایران در مجمع عمومی (۱۳۵۹ و ۱۳۶۶) بیشترین سهم را در اظهارات نخست وزیر (شهید رجایی) و رئیس جمهور (آیت‌الله خامنه‌ای) وقت داشت. اشاره به علل آغاز جنگ و پیامدهای مخرب آن، حمایت شرق و غرب از رژیم متجاوز بعثی، انتقاد از بی‌عملی شورای امنیت در واکنش به این موضوع و خواست ایران مبنی بر تنبیه متجاوز برای تکرار نشدن آن، ذیل سخنان این مقامات قرار می‌گیرد. دیگر مقاماتی که بعدها به مجمع عمومی رفتند هم با اشاره به تحمیل این جنگ به ملت ایران از ضعف نهادهای بین‌المللی در این خصوص انتقاد و بر حق ایران برای تقویت توان دفاعی تاکید کردند.

□ مقامات ایران در اشاره به موضوع هسته ای چه مواردی را مورد توجه قرار داده‌اند؟

یکی از محورهای مهم سخنان مقامات ایران در اجلاس سالانه مجمع عمومی سازمان ملل متحد از سال ۱۳۸۴ تاکنون اشاره به موضوع هسته ای بوده است. در این زمینه دو رئیس جمهور (احمدی‌نژاد و روحانی) ضمن تاکید بر صلح آمیز بودن برنامه هسته‌ای، زورگویی دارندگان سلاح هسته‌ای را علیه این فعالیت صلح آمیز تقبیح کرده‌اند. بومی شدن دانش هسته ای در ایران، مقاومت ملت ایران در برابر فشارها، استقبال از تعامل و گفتگو و تاثیر نداشتن تحریم بر برخورد ایران در مذاکرات از بندهای سخنان این دو رئیس جمهور در اشاره به موضوع هسته‌ای است.

□ از نظر مقامات جمهوری اسلامی جهان با چه چالش‌هایی مواجه بوده است؟

توجه به چالش‌های جهانی از محورهای مهم سخنان رهبران جهان در مجمع عمومی است. مقامات ایران هم در اظهارات خود با اشاره به این چالش‌ها که تروریسم، اشاعه سلاح‌های کشتار جمعی، افزایش فقر و شکاف طبقاتی و نیز افول مکارم اخلاقی در زمره آنهاست، خواستار همت نهادهای بین‌المللی و ملل جهان جهت مقابله با آنها شده‌اند.

چالش‌های جهانی

استفاده از ابزارهای نظامی

افزایش فقر و فاصله کشورهای غنی و فقیر

افول مکارم اخلاقی

بحرانهای امنیتی ناشی از ناکارآمدی دولت‌ها

تروریسم

تقویت نژادپرستی و بیگانه ستیزی

تولید و تکثیر و انباشت سلاحهای کشتار جمعی

دیو الکلیسم و اعتیاد به مواد

رویارویی مرگبار مذهبی، قومی و ملی

سرکوب اندیشه، اراده و آزادی

فروپاشی خانواده و کاهش منزلت زن

مسابقه بی پایان تسلیحاتی

نابودی منابع حیاتی

هجوم به فرهنگهای بومی

یکجانبه گرایی

□ مقامات ایران چه پیشنهاداتی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد ارائه کرده اند؟

مقامات جمهوری اسلامی در مجموع هفت پیشنهاد در مجمع عمومی ارائه دادند: اتحاد جهان سوم، سال ۲۰۰۱ بنام گفتگوی تمدن‌ها، ائتلاف برای صلح، ایجاد کمیته خلع سلاح توسط دولت‌های مستقل، مشارکت همگانی در مدیریت جهانی، جهان علیه خشونت و افراطی‌گری، و مبارزه با تروریسم سند الزام آور بین المللی. دو پیشنهاد سال ۲۰۰۱ بنام گفتگوی تمدن‌ها و جهان علیه خشونت و افراطی‌گری در مجمع عمومی تصویب شد.

□ پیوست: محور بندی سخنرانی مقامات ایران در مجمع عمومی سازمان ملل متحد از ابتدای انقلاب

سال	محور های مهم
۱۳۵۹	انقلاب و نظام جهت گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان
	جنگ تحمیلی علل شروع جنگ: نقض عهد رژیم بعثی، بی عملی شورای امنیت، سبوعیت رژیم بعث، جنون قدرت طلبی صدام، حمایت شرق و غرب از صدام، خواست ایران: تنبیه متجاوز
	ضعف نهادهای بین المللی
۱۳۶۶	انقلاب و نظام ویژگی های انقلاب: حضور مردم، رهبری قوی، عدم اتکا به شرق و غرب، مورد حمله دشمن جهت گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، بیداری مسلمانان، مبارزه جدی با فساد
	جنگ تحمیلی علل شروع جنگ: نقض عهد رژیم بعثی، بی عملی شورای امنیت، سبوعیت رژیم بعث، حمایت شرق و غرب از صدام، مجاهدت مردم انقلابی ایران، خواست ایران: تنبیه متجاوز و برچیدن بساط تجاوز
	ضعف نهادهای بین المللی
	پیشنهاد: اتحاد جهان سوم
	چالش های جهانی افول مکارم اخلاقی، فروپاشی خانواده و کاهش منزلت زن، دیو الکلیسم و اعتیاد به مواد مخدر
معرفی ویژگی ها و توانمندی های ایران اسلامی	
۱۳۷۷	انقلاب و نظام ویژگی های انقلاب: انقلاب کلام در برابر سلاح، پذیرش نقش سازنده ملت ها و پرهیز از سلطه طلبی جهت گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، مقابله با تروریسم، ترویج احترام و حفظ و گسترش حقوق زنان، حفظ محیط زیست، گفتگو و مذاکره، مقابله با اشاعه سلاح های کشتار جمعی، تشنج زدایی، تقویت ارکان خانواده، ایجاد نظام امنیت و همکاری در منطقه
	جنگ تحمیلی تجربه موفق انقلاب
	ضعف نهادهای بین المللی
	چالش های جهانی سرکوب اندیشه، اراده و آزادی انسانها، قحطی، بی سوادی و بیماری، حکومت های استبدادی، تروریسم و کابوس جنگ هسته ای و سلاح های کشتار جمعی
	معرفی ویژگی ها و توانمندی های ایران اسلامی پیشنهاد: نامیدن سال ۲۰۰۱ بنام سال گفت و گوی تمدن ها
۱۳۷۹	انقلاب و نظام جهت گیری: گفتگو و مذاکره
	معرفی ویژگی ها و توانمندی های ایران اسلامی
۱۳۸۴	انقلاب و نظام نتیجه: ظهور مردم سالاری حقیقی جهت گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، استقرار صلح و ثبات در منطقه، تعامل سازنده
	جنگ تحمیلی حمایت قدرت های بزرگ از صدام
	ضعف نهادهای بین المللی
	چالش های جهانی غلبه سلطه نظامی، افزایش فقر و فاصله کشورهای غنی و فقیر، توسل به زور و خشونت برای حل بحرانها، گسترش تروریسم به خصوص در شکل دولتی آن، اشاعه سلاح های کشتار جمعی، غلبه ناراستی در تعاملات بین دول و نادیده گرفتن حق برابرا انسانها و ملت ها
موضوع هسته ای ممانعت زورمداران از دستیابی ایران به انرژی صلح آمیز هسته ای، لزوم رفع آبارتاید هسته ای، پیشنهاد اجرای پروژه غنی سازی اورانیوم با مشارکت بخش های خصوصی و دولتی سایر کشورها، ادامه تعامل و مراوده دقیق و فنی و حقوقی با آژانس بین المللی انرژی اتمی، دریافت تضمین های عینی برای غنی سازی اورانیوم	
۱۳۸۵	انقلاب و نظام جهت گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان
	ضعف نهادهای بین المللی

گسترش بی‌وقفه سلاح‌های اتمی، میکروبی و شیمیایی، اشغال کشورها و توسعه درگیری‌ها، رعایت نکردن حقوق اعضای سازمان‌های بین‌المللی	چالش‌های جهانی	
صلح‌آمیز بودن فعالیت هسته‌ای ایران	موضوع هسته‌ای	
جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، حرکت در مسیر صلح و عدالت	انقلاب و نظام	۱۳۸۶
ناکارآمدی شورای امنیت	جنگ تحمیلی	
ضعف نهادهای بین‌المللی		
پیشنهاد: ائتلاف همبستگی برای صلح		
تلاش سازمان‌یافته برای فروپاشی خانواده و کاهش منزلت زن، نقض گسترده حقوق بشر، توسعه تروریسم و اشغال‌گری، هجمه به فرهنگ‌های بومی، گستره فقر، بی‌سوادی و محرومیت از بهداشت و فاصله فقیر و غنی، نادیده‌گرفتن ارزش‌های متعالی و ترویج فریب و دروغ در عرصه جهانی، نقض قوانین و حقوق بین‌الملل و نادیده‌گرفتن تعهدات بین‌المللی، گسترش سایه تهدید و مسابقه تسلیحاتی در عرصه جهان، ناتوانی ساز و کارهای بین‌المللی برای رفع این چالش‌ها و برپایی صلح و امنیت پایدار	چالش‌های جهانی	
تقییح فشار قدرتهای جهانی علیه ایران، ایران به عنوان دارنده چرخه تولید صنعتی سوخت هسته ای صلح‌آمیز	موضوع هسته‌ای	
جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، پیگیری راستی و عدالت	انقلاب و نظام	۱۳۸۷
ضعف نهادهای بین‌المللی		
پیشنهاد: ایجاد کمیته خلع سلاح توسط دولت‌های مستقل		
مسابقه بی پایان تسلیحاتی و تولید و تکثیر و انباشت سلاح‌های اتمی و کشتار جمعی و تهدید به استفاده از آنها و استقرار سپر موشکی، تروریسم، فقر و گرسنگی و محرومیت بیش از یک میلیارد از جمعیت جهان	چالش‌های جهانی	
فشار دارندگان سلاح هسته‌ای علیه فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، مقاومت ملت ایران، اهل گفتگو بودن ایران	موضوع هسته‌ای	
جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، دفاع قدرتمندانه از حقوق مشروع و قانونی خود، آماده مشارکت فعال در اصلاحات بنیادین جهانی، احترام به آداب و سنن بومی ملتها، توجه به اخلاق، ارزش‌های انسانی و تعلیمات انبیاء، تاکید بر اصلاح ساختارهای اقتصادی و برپایی مناسبات اقتصادی اخلاقی، ترویج اخلاق و معنویت و تقویت ارکان خانواده، اهتمام عمومی به صیانت از محیط زیست انسانی	انقلاب و نظام	۱۳۸۸
حمایت قدرتهای بزرگ از صدام	جنگ تحمیلی	
ضعف نهادهای بین‌المللی		
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، بکارگیری آزادی در خدمت صلح و کمال انسانی، تقویت ارکان خانواده	انقلاب و نظام	۱۳۸۹
آسیب‌های وارده	جنگ تحمیلی	
ضعف نهادهای بین‌المللی		
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای ایران، ایران آماده گفتگو	موضوع هسته‌ای	
جهت‌گیری: نفی ظلم، فساد و تبعیض و حمایت از ستمدیدگان، مطالبه سعادت، صلح و امنیت پایدار برای همگان	انقلاب و نظام	۱۳۹۰
حمایت قدرتهای بزرگ از صدام	جنگ تحمیلی	
ضعف نهادهای بین‌المللی		
پیشنهاد: مشارکت همگانی در مدیریت جهانی برای رفع نابسامانی‌ها و دفع ظلم و نفی تبعیض		
جنگ، کشتار، فقر گسترده، بحران‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، تبعیض‌ها، تحقیرها، خودخواهی‌ها و ناامنی‌ها	چالش‌های جهانی	

معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
انقلاب و نظام	جهت‌گیری: نفی سلطه، تلاش و مجاهدت برای تأمین، توسعه و تحکیم صلح، ثبات و آرامش در جهان از طریق همفکری و همکاری و مدیریت مشترک	۱۳۹۱
چالش‌های جهانی	یک جانبه‌گرایی و استاندارد چندگانه و تحمیل جنگ و ناامنی و اشغال برای منافع اقتصادی و یا بسط سلطه، مسابقه تسلیحاتی و تهدید با سلاح اتمی و کشتار جمعی، محیط زیست متحمل گسترده‌ترین تخریب‌ها، فقر و فاصله طبقاتی، افول مکارم اخلاقی، نابودی منابع حیاتی	
ضعف نهادهای بین‌المللی		
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
موضوع هسته‌ای	تهدید ملت بزرگ ایران به حمله نظامی از سوی صهیونیست‌های بی‌فرهنگ	
انقلاب و نظام	جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، ائتلاف برای صلح پایدار	۱۳۹۲
جنگ تحمیلی	آسیب‌های وارده	
چالش‌های جهانی	بیم جنگ و مناسبات خصومت‌آمیز منطقه‌ای و جهانی، بیم رویارویی هویت‌های مرگبار مذهبی، قومی و ملی، بیم نهادینه شدن خشونت و افراطی‌گری، بیم فقر و تبعیض خُرد کننده، بیم تباهی و نابودی منابع حیاتی، بیم بی‌توجهی به کرامت و حقوق انسان و بیم غفلت از اخلاق، استفاده از ابزارهای نظامی، تحریم‌های غیرعادلانه	
پیشنهاد: جهان علیه خشونت و افراطی‌گری		
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
موضوع هسته‌ای	ایران به دنبال تعامل سازنده، بومی شدن دانش هسته‌ای در ایران، لزوم پذیرش فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای ایران	
انقلاب و نظام	جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، مقابله با تروریسم، دعوت به گفتگو و مذاکره، تعامل سازنده با همسایگان بر اساس احترام متقابل، همکاری‌های گسترده برای دستیابی به تفاهم مشترک و دائمی	۱۳۹۳
چالش‌های جهانی	تروریسم، افراطی‌گری و خشونت	
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
موضوع هسته‌ای	فعالیت صلح‌آمیز هسته‌ای ایران، استقبال از دستیابی به توافق جامع هسته‌ای، کارایی مذاکره در حل اختلافات	
انقلاب و نظام	جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، مقابله با تروریسم، ایجاد رابطه بر اساس احترام متقابل و منافع مشترک و جمعی، تعامل اقتصادی بر پایه منافع متقابل، کمک به برقراری دموکراسی در سوریه و نیز یمن همانند عراق و افغانستان	۱۳۹۴
چالش‌های جهانی	تروریسم، جنگ و درگیری، تبدیل سازمان‌های تروریستی به حکومت‌های تروریستی	
پیشنهاد: مبارزه با تروریسم به یک سند و قاعده الزام‌آور بین‌المللی		
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
موضوع هسته‌ای	برجام حاصل اراده ملی، برجام نتیجه چند جانبه‌گرایی، ضرورت خلع سلاح هسته‌ای، ضرورت پایبندی طرفین به توافق، عدم تاثیر تحریم بر تصمیم‌گیری ایران	
انقلاب و نظام	جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، مقابله با تروریسم، اصلاحات اقتصادی، مخالفت با فرقه‌گرایی، حمایت از توسعه کشورهای منطقه و ایجاد پیوندهای متقابل اقتصادی، شکوفایی بیشتر اقتصادی، علمی و فناوری، ارتقاء حقوق شهروندی و توسعه اقتصادی، مشارکت سازنده با همسایگان برای تحقق نظم پایدار مبتنی بر امنیت	۱۳۹۵
چالش‌های جهانی	بحران‌های امنیتی ناشی از ناکارآمدی دولت‌ها، تروریسم، رقابت‌های خصمانه و آتش افروزی فزاینده در خاورمیانه	
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
موضوع هسته‌ای	برجام نتیجه سیاست اعتدال، پذیرش برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران	
نتایج انقلاب: حکومتی مردم‌سالار و آزاد		

جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، مقابله با تروریسم، حمایت از حقوق بشر و حقوق شهروندی در کنار اسلام‌خواهی و عدالت‌جویی، صلح‌خواهی و حمایت از حقوق ملت‌ها، بازدارندگی برای حفظ صلح و ثبات در منطقه، تعامل گسترده با جهان، ساختن ایرانی آزاد و پیشرو، مشارکت در توسعه منطقه‌ای امن و آرام	انقلاب و نظام	۱۳۹۶
حق ایران برای تقویت توان دفاعی	جنگ تحمیلی	
جنگ و درگیری، بی‌ثباتی و خشونت‌ورزی در منطقه با مداخله نظامی قدرت‌های فرامنطقه‌ای	چالش‌های جهانی	
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
برجام سند شورای امنیت، بی‌اعتباری آمریکا در صورت پیمان شکنی	موضوع هسته‌ای	
جهت‌گیری: نفی سلطه، یاری مستضعفان و مظلومان، مقابله با تروریسم، گسترش روابط با همسایگان، نه جنگ، نه تحریم؛ نه تهدید، نه زورگویی، چندجانبه‌گرایی و پایبندی به اصول	انقلاب و نظام	۱۳۹۷
نقش ایران در دفاع از تنگه هرمز	جنگ تحمیلی	
تقویت نژادپرستی و بیگانه‌ستیزی، یک‌جانبه‌گرایی	چالش‌های جهانی	
معرفی ویژگی‌ها و توانمندی‌های ایران اسلامی		
تروریسم اقتصادی آمریکا، تقبیح خروج آمریکا از برجام، پایبندی ایران به تعهدات	موضوع هسته‌ای	

